



Azərbaycan Respublikası İqtisadi İslahatların
Təhlili və Kommunikasiya Mərkəzi

İXRAC İCMALI

Dekabr 2020

iqtisadiislahat.org
info@ereforms.org

AZEXPORT.AZ
Made in Azerbaijan

**“BİZ BU İLLƏR ƏRZİNDƏ GÜC TOPLAYIRDIQ,
HƏM SİYASİ MÜSTƏVIDƏ, BEYNƏLXALQ
TƏŞKİLATLAR ÇƏRÇİVƏSİNDƏ, HƏM DƏ ÖLKƏ
DAXİLİNDƏ İQTİSADİYYATIMIZI GÜCLƏNDİRİRDİK,
BİZ ORDUMUZU GÜCLƏNDİRİRDİK. ”**

Vətən müharibəsində
Qələbəyə həsr olunmuş
Zəfər paradında
İLHAM ƏLİYEVİN nitqi



"Biz bu illər ərzində güc toplayırdıq, həm siyasi müstəvidə, beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində, həm də ölkə daxilində iqtisadiyyatımızı gücləndirirdik, biz ordumuzu gücləndirirdik.

Bunun nəticəsində Azərbaycan son illər ərzində çox uğurlu inkişaf yolu keçmişdir və ildən-ilə bizim üstünlüyümüz özünü daha qabarıq şəkildə büruzə verirdi. Ermənistan bizimlə rəqabət apara bilmədi. Mən son 17 il ərzində dəfələrlə demişdim ki, Ermənistan öz xoşu ilə bizim torpaqlarımızdan işğalçı qüvvələrini çıxarmasa, biz bu məsələni hərbi yollarla həll edəcəyik".

MÜNDƏRİCAT

- Qeyri-neft sektoru üzrə ixraca dair məlumat _____ səh. 3
- Qeyri-neft sektoru üzrə əsas ixracatçı subyektlərin reytingi _____ səh. 10
- 2020-ci ilin yanvar-noyabr aylarında Azərbaycana gələn xaricilər bank kartları vasitəsi ilə 402,3 milyon manatlıq əməliyyat aparmışlar _____ səh. 14
- Azexport.az portalına 2020-ci ilin yanvar-noyabr aylarında 553,3 milyon ABŞ dolları məbləğində ixrac sifarişi daxil olmuşdur _____ səh. 16
- 2020-ci ilin dekabr ayında "Bir Pəncərə" İxrac Dəstək Mərkəzindən 17,3 milyon ABŞ dolları dəyərində qeyri-neft ixracı həyata keçirilmişdir _____ səh. 19

1

QEYRİ-NEFT SEKTORU ÜZRƏ İXRACA DAİR MƏLUMAT



2020-ci ilin **yanvar-noyabr ayları** ərzində qeyri-neft sektoru üzrə **1,6 milyard** ABŞ dolları dəyərində mal **ixrac olunmuşdur**

2020-ci ilin **noyabr ayında** qeyri-neft sektoru üzrə ixrac **193,7 milyon** ABŞ dolları təşkil etmişdir

2020-ci ilin ilk on bir ayı ərzində Azərbaycanın ixracı **13,1 milyard** ABŞ dolları olub. Qeyri-neft sektoru üzrə **1,6 milyard** ABŞ dolları dəyərində ixrac reallaşdırılıb. Qeyri-neft sektoru üzrə ixrac ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə **142 milyon** ABŞ dolları və ya **8 faiz** azalıb.

Bu ilin yanvar-noyabr ayları ərzində Rusiyaya **628,1 milyon**, Türkiyəyə **320,6 milyon**, İsveçrəyə **201,3 milyon**, Gürcüstana **117 milyon** və Çinə **41,3 milyon** ABŞ dolları dəyərində qeyri-neft sektoruna aid mal ixrac olunub.

2020-ci ilin yanvar-noyabr ayları ərzində ixrac edilən qeyri-neft sektoruna aid malların siyahısında tomat (pomidor) (190,4 milyon ABŞ dolları) birinci, qızıl (sikkə kəsilməsində istifadə olunmayan, digər emal olunmamış formalarda – 183,7 milyon ABŞ dolları) ikinci və pambıq mahlıcı (110,7 milyon ABŞ dolları) üçüncü olub.

Ümumiyyətlə, 2020-ci ilin ilk 11 ayı ərzində meyvə-tərəvəz ixracı 549,5 milyon, pambıq lifi ixracı 111,9 milyon, alüminium və ondan hazırlanan məmulatların ixracı 97,4 milyon, kimya sənayesi məhsullarının ixracı 76,3 milyon, qara metallar və onlardan hazırlanan məmulatların ixracı 46,6 milyon, pambıq ipliği ixracı 15 milyon, spirtli və spirtsiz içkilərin ixracı 10,9 milyon, şəkər ixracı 21,4 milyon, bitki və

spirtsiz içkilərin ixracı 10,9 milyon, şəkər ixracı 214 milyon, bitki və heyvan mənşəli piylər və yağlar ixracı 22 milyon, çay ixracı 8,5 milyon ABŞ dolları təşkil edib.

2019-cu ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 2020-ci ilin ilk 11 ayı ərzində meyvə-tərəvəz ixracı 14 faiz, bitki və heyvan mənşəli piylər və yağlar ixracı 33,1 faiz, çay ixracı 0,5 faiz artıb.

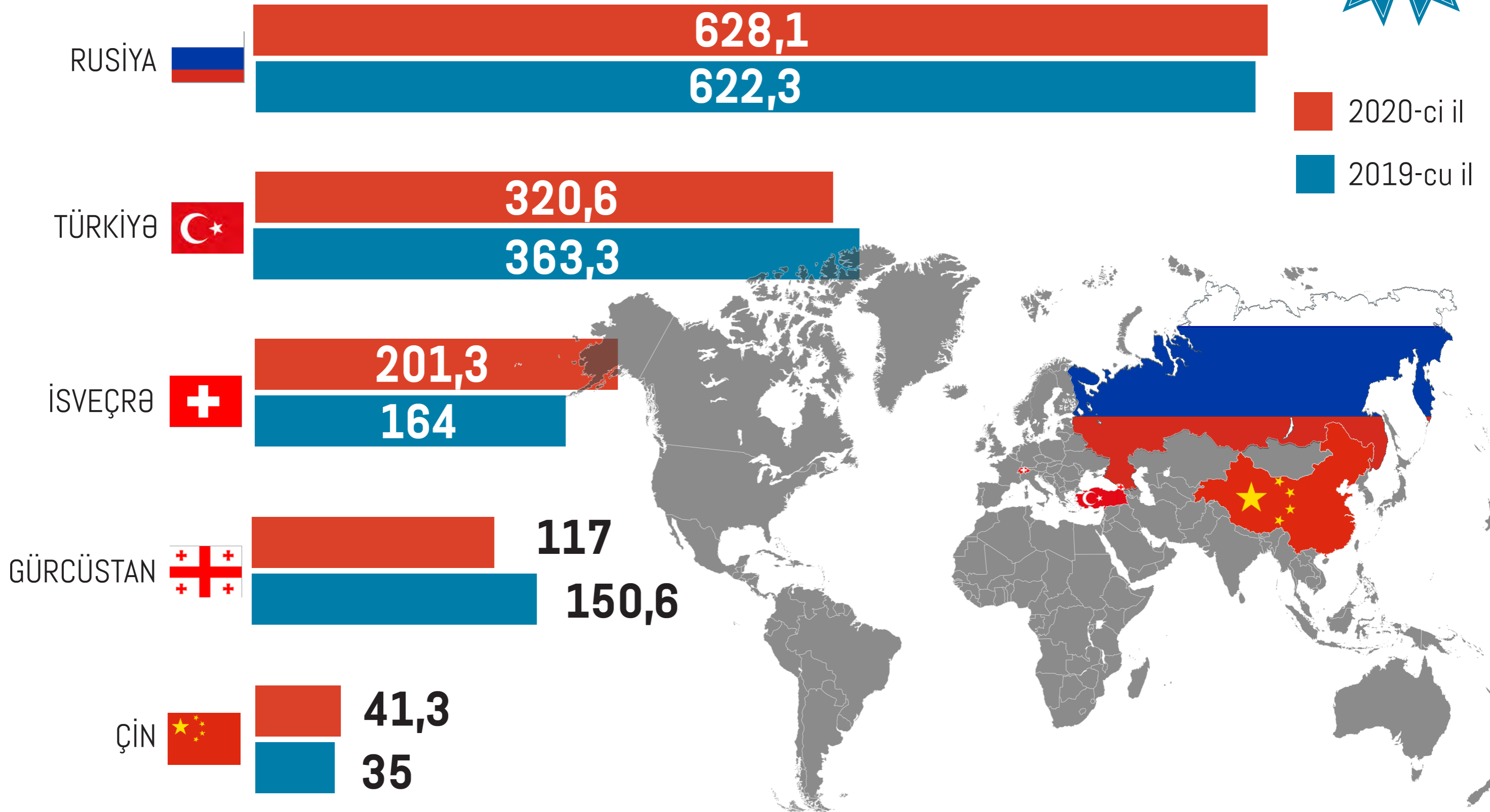
2020-ci ilin noyabr ayında qeyri-neft sektoru üzrə ixrac 193,7 milyon ABŞ dolları təşkil edib. 2020-ci ilin noyabr ayında qeyri-neft sektorunun ümumi ixracda payı 234 faiz təşkil edib. Ötən dövrlə müqayisədə bu rəqəm 9,3 faiz çoxdur. 2020-ci ilin noyabr ayında yeyinti məhsullarının qeyri-neft sektorunda payı 50,3 faiz, qeyri-yeyinti sektoru üzrə isə 49,7 faiz təşkil edib.

Bu ilin noyabr ayında qeyri neft-qaz məhsulları üzrə ən çox mal Rusiyaya (77,5 milyon ABŞ dolları), Türkiyəyə (35,1 milyon ABŞ dolları), İsveçrəyə (24,8 milyon ABŞ dolları), Gürcüstana (7,9 milyon ABŞ dolları) və İtaliya (7,3 milyon ABŞ dolları) ixrac edilibə daha ətraflı məlumat təqdim olunan infoqrafikalarda verilmişdir.

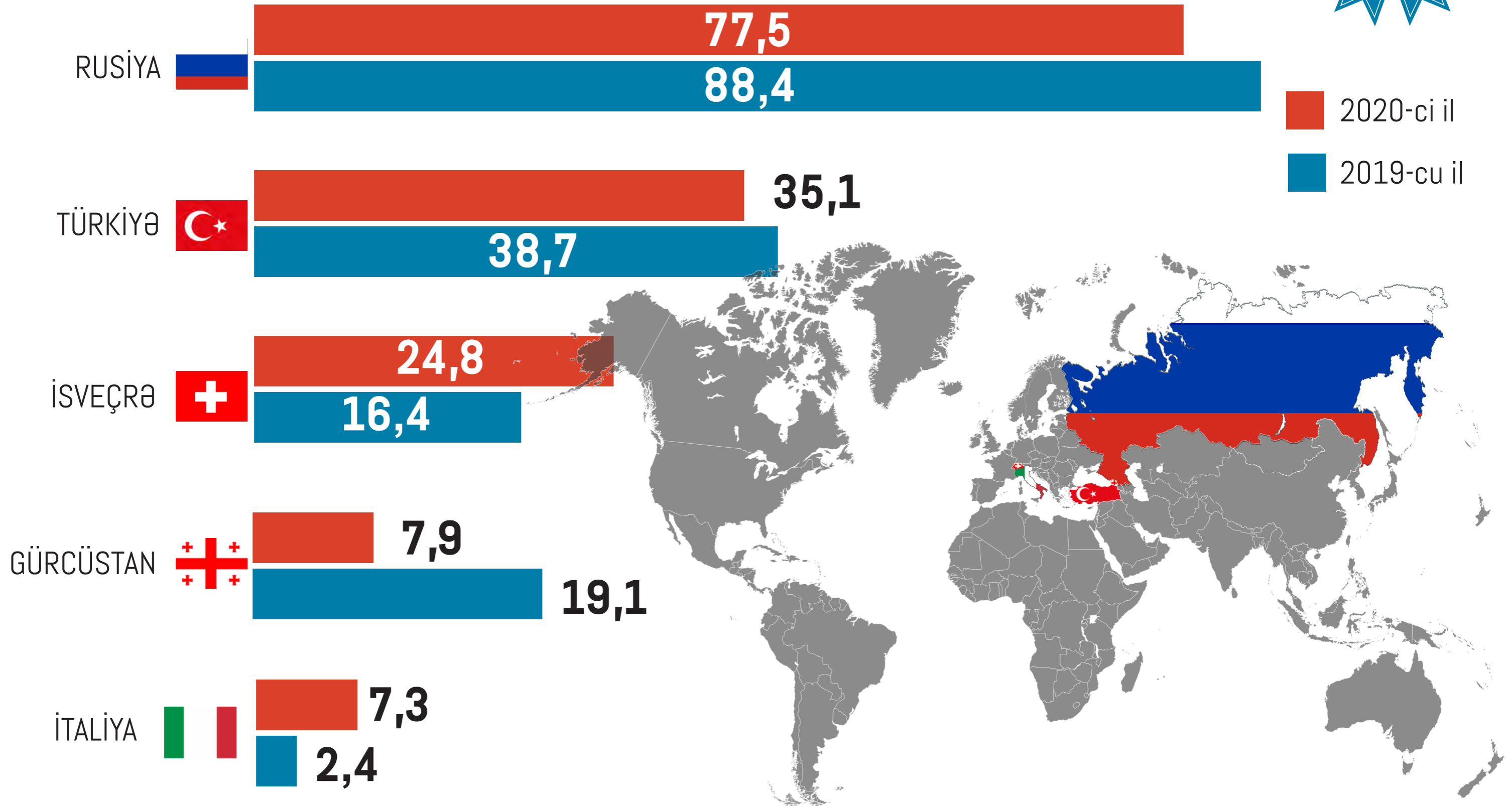


**MADE IN
AZERBAIJAN**

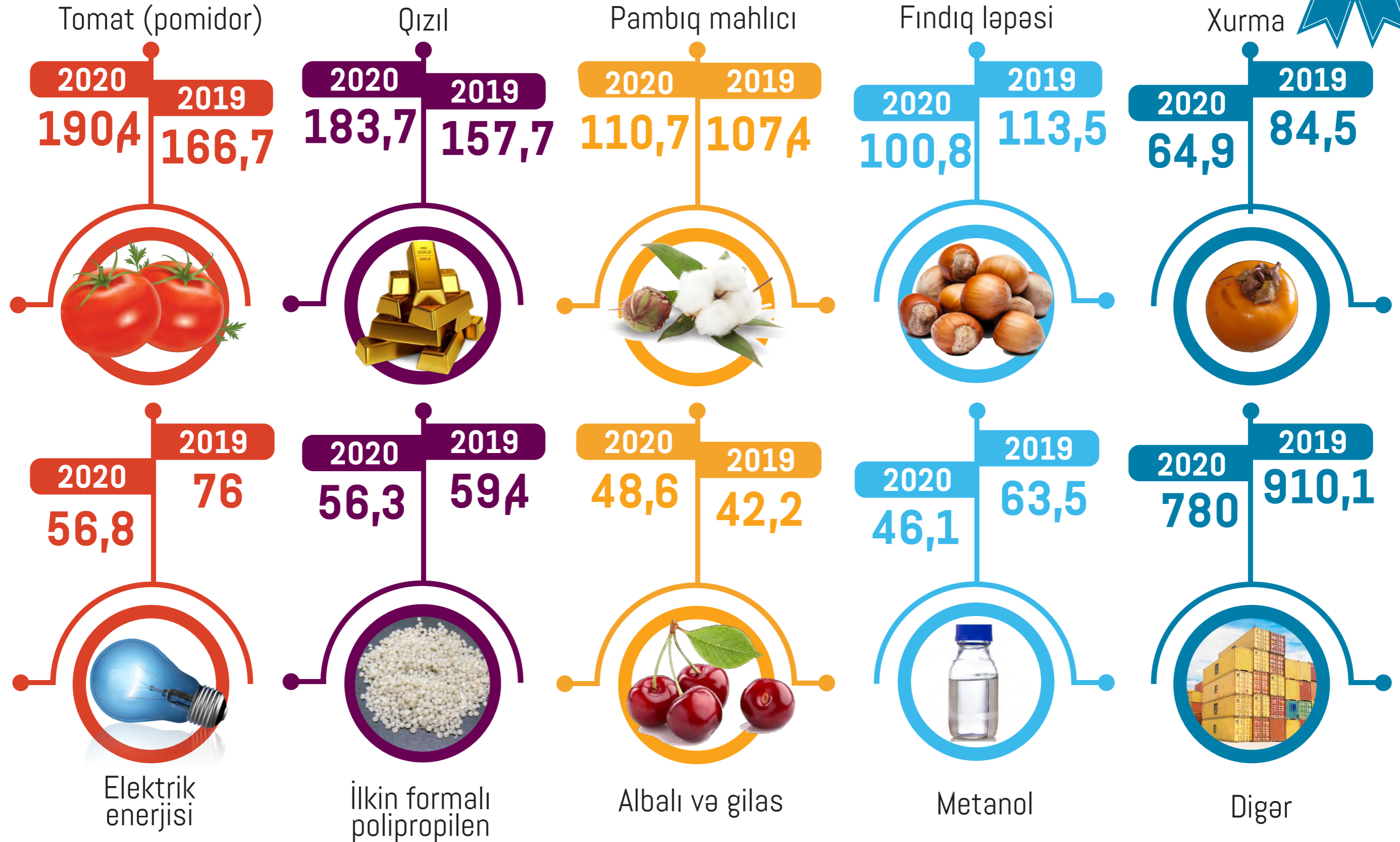
2020-Cİ İLİN yanvar-noyabr aylarında QEYRİ-NEFT SEKTORU ÜZRƏ 5 əsas ixrac ölkəsi
(2019-cu ilin eyni dövrü ilə müqayisədə, milyon ABŞ dolları ilə)



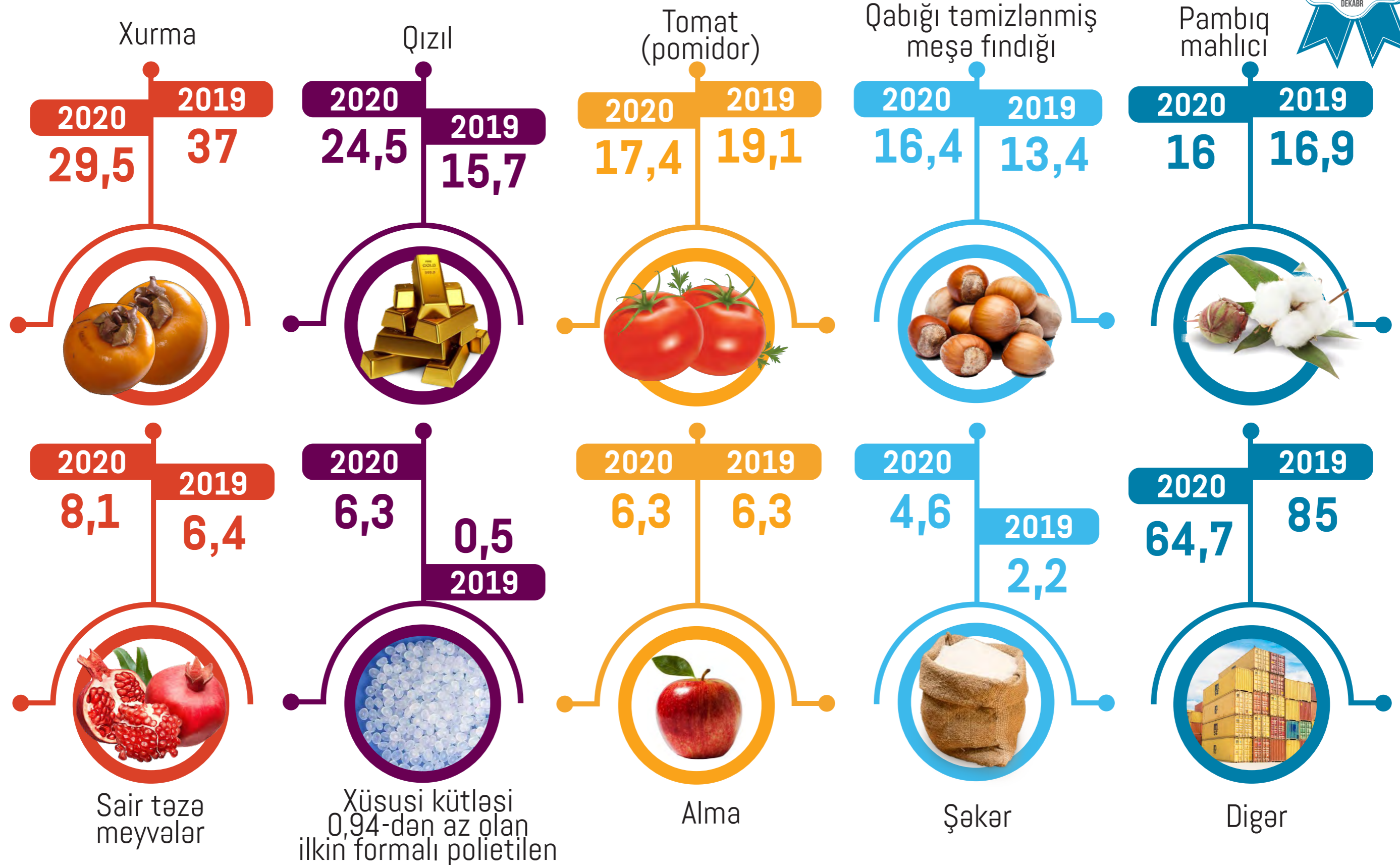
2020-Cİ İLİN noyabr ayında QEYRİ-NEFT SEKTORU ÜZRƏ 5 əsas ixrac ölkəsi
(2019-cu ilin eyni dövrü ilə müqayisədə, milyon ABŞ dolları ilə)



2020-Cİ İLİN yanvar-noyabr aylarında İXRAC OLUNAN ƏSAS QEYRİ-NEFT MALLARININ SIYAHISI
(2019-cu ilin eyni dövrü ilə müqayisədə, milyon ABŞ dolları ilə)



2020-Cİ İLİN noyabr ayında İXRAC OLUNAN ƏSAS QEYRİ-NEFT MALLARININ SIYAHISI
(2019-cu ilin eyni dövrü ilə müqayisədə, milyon ABŞ dolları ilə)



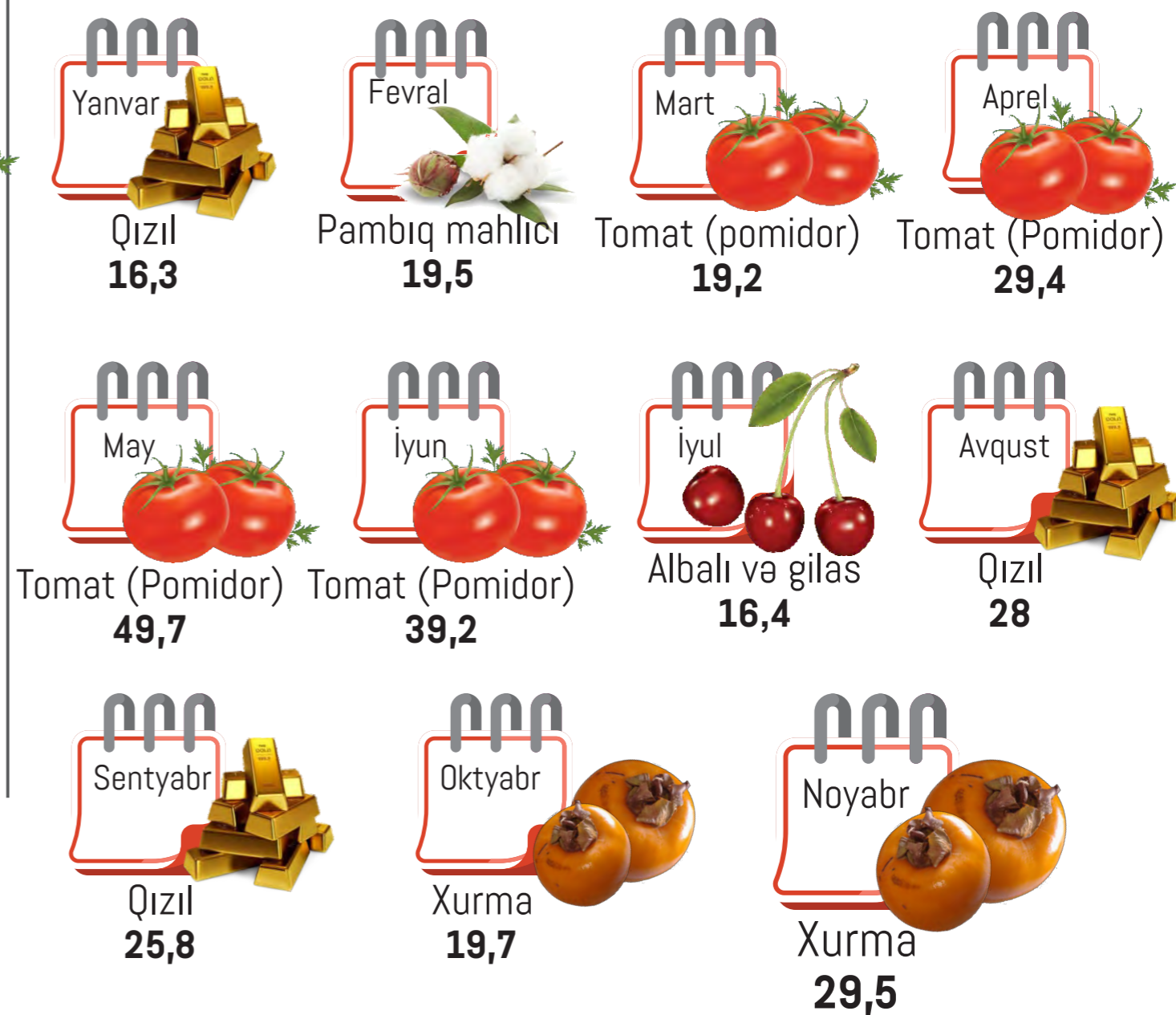
Yanvar - noyabr aylarında ƏN ÇOX İXRAC EDİLƏN QEYRİ-NEFT SEKTORUNA AİD MALLAR (milyon ABŞ dolları ilə)



2019



2020



2

2020-Cİ İLİN YANVAR-NOYABR AYLARINDA QEYRİ-NEFT SEKTORU ÜZRƏ ƏSAS İXRACATÇI SUBYEKTLƏRİN REYTINGİ

"İxrac İcmalı" tərəfindən qeyri-neft sektoru üzrə 2020-ci ilin yanvar-noyabr ayları üzrə həyata keçirilən ixracla bağlı həm qeyri-dövlət, həm də dövlətə məxsus ixracatçı subyektlərin reytingi tərtib edilmişdir.

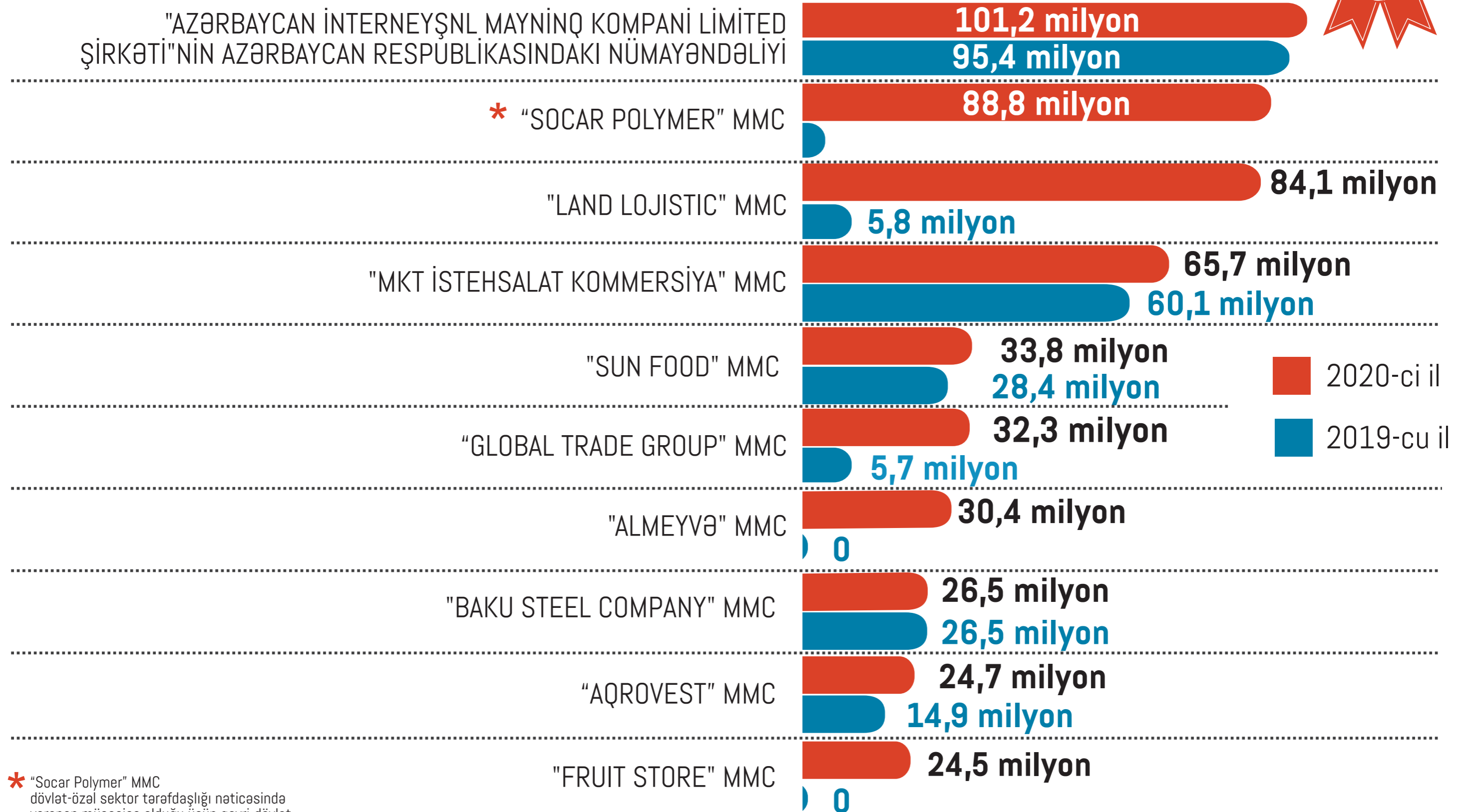
2020-ci ilin 11 ayı üzrə hazırlanan qeyri-dövlət ixracatçı subyektlərin reytingində ilk onluqda aşağıdakı şirkətlər təmsil olunurlar: "Azərbaycan İnterneyşnl Mayning Kompani Limited Şirkəti"nin Azərbaycan Respublikasındakı nümayəndəliyi, "Socar Polymer" MMC, "Land Logistic" MMC, "MKT İstehsalat Kommersiya" MMC, "Sun Food" MMC, "Global Trade Group" MMC, "Almeyvə" MMC, "Baku Steel Company", "Aqrovest" MMC və "Fruit Store" MMC.

Qeyri-neft sektoru üzrə ixrac əməliyyatlarında iştirak edən dövlətə məxsus şirkətlərin siyahısına isə Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkətinin "Marketing və İqtisadi Əməliyyatlar İdarəsi" başçılıq edir. Daha sonra bu siyahıda aşağıdakı şirkətlər təmsil olunurlar: "Azergold" QSC, "Azəralüminium" MMC, "Azərenerji" ATSC, "Azərpambıq Aqrar Sənaye Kompleksi" MMC, "Azərbaycan Hava Yolları" QSC, "Azərtütün Aqrar Sənaye Kompleksi" MMC, "Azərbaycan İstilik Elektrik Stansiyası" MMC, Naxçıvan MR Dövlət Energetika Xidməti və "Azəripək" MMC.

Bu ixracatçıların reytingi ilə bağlı məlumatla təqdim olunan infoqrafikalardan tanış ola bilərsiniz.

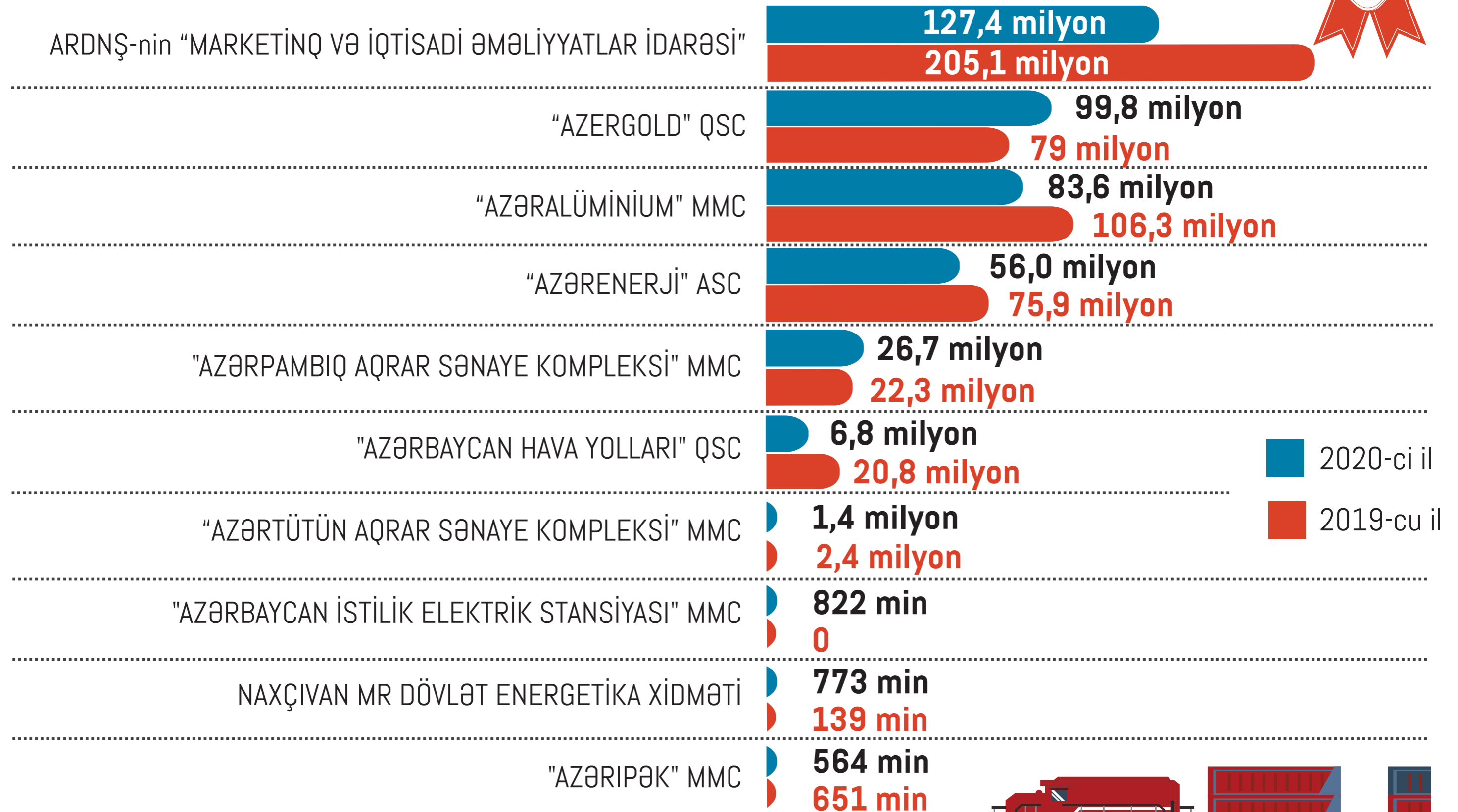


2020-Cİ İLİN yanvar-noyabr aylarında QEYRİ-NEFT SEKTORU ÜZRƏ qeyri-dövlət ixracatçı subyektlərin reytingi (Ötən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə, ABŞ dolları ilə)

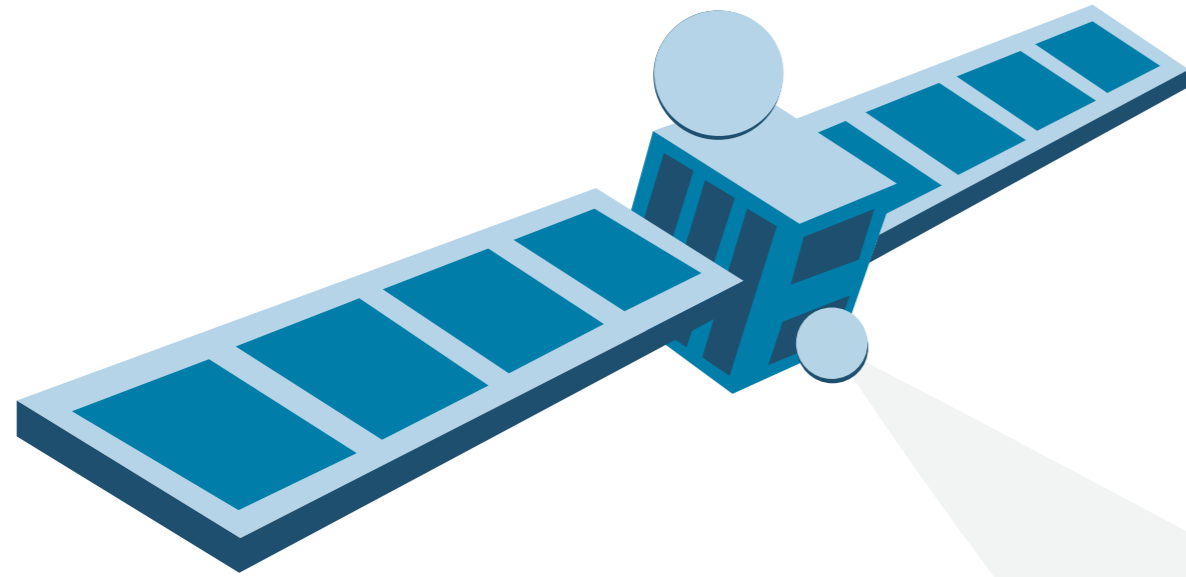


* "Socar Polymer" MMC dövlət-özel sektor tərəfdaşlığı nəticəsində yaranan müəssisə olduğu üçün qeyri-dövlət ixracatçı subyektlərin siyahısında təmsil olunmuşdur.

2020-Cİ İLİN yanvar-noyabr aylarında QEYRİ-NEFT SEKTORU ÜZRƏ dövlətə məxsus ixracatçı subyektlərin reytingi (Ötən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə, ABŞ dolları ilə)



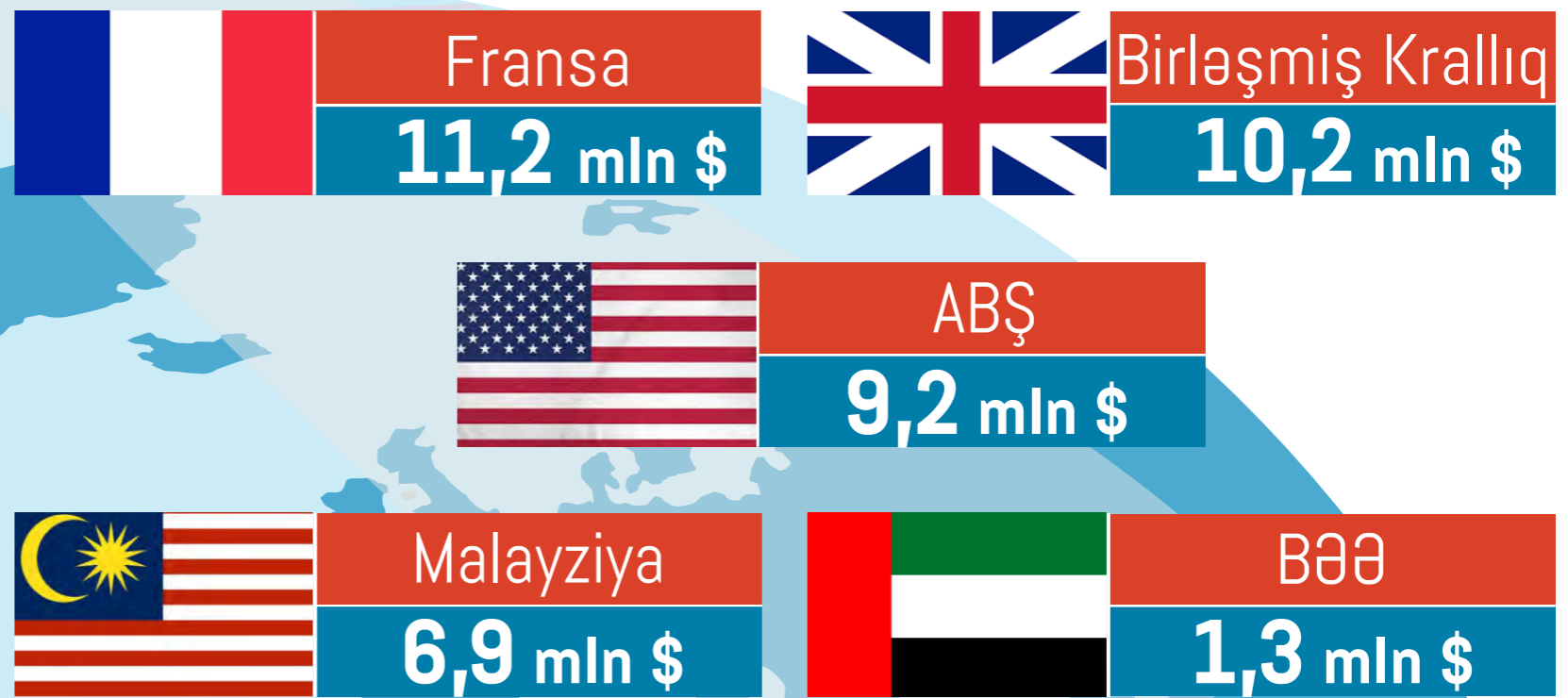
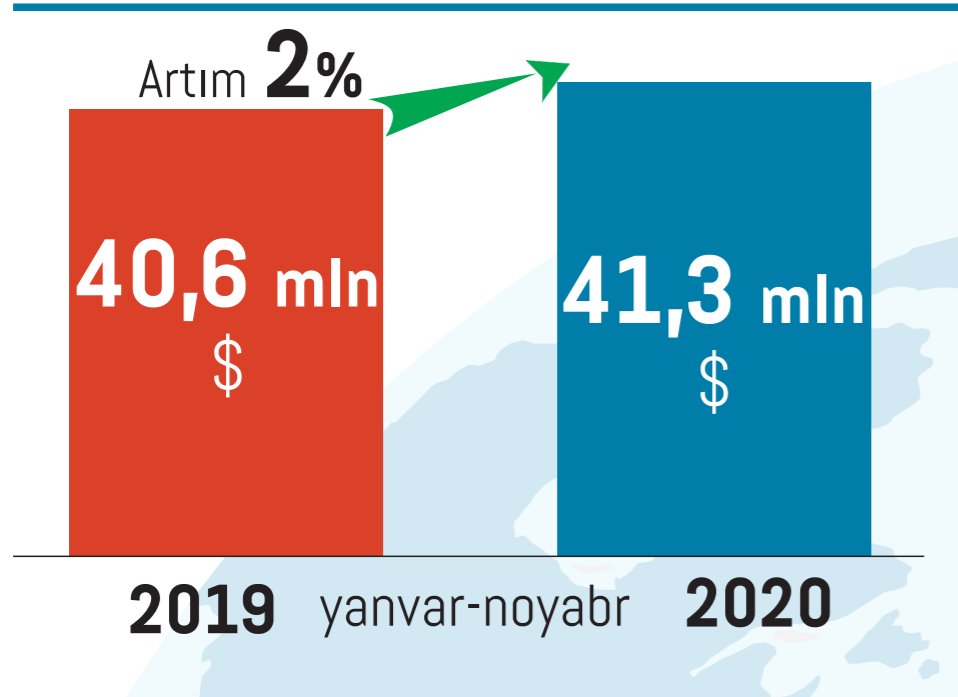
2020-Cİ İLİN yanvar-noyabr aylarında "Azərkosmos" ASC 41,3 MİLYON ABŞ DOLLARI DƏYƏRİNDƏ XİDMƏT İXRAC ETMİŞDİR



2020-ci ilin yanvar-noyabr aylarında "Azərkosmos" ASC tərəfindən dünyanın **30 ölkəsinə** xidmət (peyk telekommunikasiya xidmətləri və optik peyk xidmətləri) ixrac edilmişdir.

"Azərkosmos" ASC-nin xidmət ixracından əldə etdiyi gəlir onun ümumi gəlirlərinin **90 faizini** təşkil etmişdir. 2020-ci ilin noyabr ayında isə "Azərkosmos" ASC dünyanın **20 ölkəsinə 3,5 milyon ABŞ dolları** dəyərində xidmət ixrac etmişdir.

2020-ci ildə "Azərkosmos" ASC-nin xidmət ixrac etdiyi **5 əsas ölkə**





2020-ci ilin yanvar-noyabr aylarında

Azərbaycana gələn xaricilər

bank kartları vasitəsi ilə

402,3 milyon manatlıq əməliyyat aparmışlar

Koronavirus (COVID-19) pandemiyası ilə bağlı yaranmış vəziyyət digər ölkələrdə olduğu kimi, Azərbaycanın da turizm sektoruna təsirsiz ötüşməyib. Dövlət Sərhəd Xidmətinin məlumatına əsasən 2020-ci ilin yanvar-noyabr aylarında Azərbaycana dünyanın 155 ölkəsindən 720,3 min və ya əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 3,7 dəfə az əcnəbi və vətəndaşlığı olmayan şəxs gəlib. Koronavirus infeksiyasının yayılmasının qarşısını almaq məqsədilə müvəqqəti məhdudiyyətlərin tətbiq olunması cari ilin aprel-noyabr aylarında ölkəmizə gələnlərin sayında kəskin azalmaya səbəb olub və səfərlər əsas etibarilə qeyri-turizm məqsədilə həyata keçirilib.

2020-ci ilin noyabr ayında xarici vətəndaşların bank kartları vasitəsi ilə ölkəmizdə apardıqları əməliyyatların həcmi **23,2 milyon** manat təşkil edib. 2020-ci ilin yanvar-oktyabr ayında isə əcnəbilər bank kartları vasitəsi ilə **402,3 milyon** manatlıq əməliyyat aparıblar.

Bu barədə daha ətraflı məlumat təqdim olunan infoqrafikada verilmişdir.

AZƏRBAYCANA GƏLƏN XARİCİ VƏTƏNDAŞLARIN
bank kartları vasitəsi ilə APARDIQLARI ƏMƏLİYYATLARIN DƏYƏRİ (milyon manatla)



2018

Yanvar - **99,8**
Fevral - **91,1**
Mart - **105,8**
Aprel - **109,7**
May - **107,3**
İyun - **106,7**
İyul - **126,3**
Avqust - **141**
Sentyabr - **114,6**
Oktyabr - **117**
Noyabr - **76,2**
CƏMI - **1195,5**



2019

Yanvar - **88,3**
Fevral - **85,3**
Mart - **98,0**
Aprel - **103,2**
May - **100,9**
İyun - **115,1**
İyul - **134,6**
Avqust - **137,4**
Sentyabr - **106,2**
Oktyabr - **104,7**
Noyabr - **90,3**
CƏMI - **1164,1**



2020

Yanvar - **85,2**
Fevral - **72,9**
Mart - **53,9**
Aprel - **19,7**
May - **24,3**
İyun - **23,7**
İyul - **23,0**
Avqust - **25,6**
Sentyabr - **25,9**
Oktyabr - **24,9**
Noyabr - **23,2**
CƏMI - **402,3**

3

AZEXPORT.AZ PORTALINA 2020-CI ILİN YANVAR-NOYABR AYLARINDA 553,3 MİLYON ABŞ DOLLARI MƏBLƏĞİNDƏ İXRAC SİFARİŞİ DAXİL OLMUŞDUR



Portala daxil olan İXRAC SİFARİŞLƏRİNİN
2 milyard **138** **ümumi dəyəri** milyon ABŞ dolları
təşkil etmişdir

2020-ci ilin yanvar-noyabr aylarında Azexport.az portalına **553,3 milyon** ABŞ dolları dəyərində ixrac sifarişləri daxil olmuşdur. Ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə cari ilin 11 ayında portal daxil olan ixrac sifarişləri dəyər baxımından **3,9 faiz** artmışdır.

2020-ci ilin noyabr ayında isə portala daxil olan ixrac sifarişlərinin dəyəri 41,1 milyon ABŞ dolları təşkil etmişdir.

Cari ilin noyabr ayında Azexport.az portalına ən çox ixrac sifarişi toyuq əti və yumurtası, pambıq yağı, fındıq, tütün, çay, günəbaxan yağı, alma, şərab, qənnadı məhsulu, ketçup, nar, armud, kosmetik vasitə mühərrik yağı, bal, boya, zəfəran, tibbi zəli və s. mallara daxil olub.

Məlumat üçün qeyd edək ki, 2017-ci ilin yanvar ayından 2020-ci ilin 30 noyabr tarixinə kimi (47 ay ərzində) Azexport.az portalına dünyanın **142 ölkəsindən** daxil olan ixrac sifarişlərinin dəyəri **2 milyard 138 milyon** ABŞ dolları təşkil edib.

Azexport.az portalına daxil olan ixrac sifarişləri barədə daha dolğun məlumat isə təqdim olunan infoqrafikalarda verilmişdir.

Azexport.az PORTALINA
DAXİL OLAN İXRAC SİFARIŞLARININ DƏYƏRİ (milyon ABŞ dolları ilə)



2017-ci il
cəmi - **475**

2018-ci il
cəmi - **514,1**

2019-cu il
cəmi - **595,7**

Yanvar - **42,1**
Fevral - **60,8**
Mart - **44,8**
Aprel - **61,5**
May - **64,7**
İyun - **45,6**
İyul - **55,0**
Avqust - **54,9**
Sentyabr - **33,0**
Oktyabr - **49,8**
Noyabr - **41,1**

2020-ci il
cəmi - **553,3**

Son **47 ay** ərzindəki sifarişlərin cəmi - **2 138,1**



2020-Cİ İLİN noyabr ayında Azexport.az PORTALINDAN İXRAC SİFARIŞI ALAN ƏSAS MALLAR



Pambıq yağı



Pambıq mahlıcı



Toyuq yumurtası



Fındıq



Kərə yağı



Quru süd



Pambıq çiyidi



Kartof



Tütün



Bıyan kökü



Şərab



Mühərrik yağı



Kosmetik vasitə



Qənnadı məhsulu



Mebel dəsti



4

2020-Cİ İLİN DEKABR AYINDA “BİR PƏNCƏRƏ” İXRACA DƏSTƏK MƏRKƏZİNDƏN 17,3 MİLYON ABŞ DOLLARI DƏYƏRİNDƏ QEYRİ-NEFT İXRACI HƏYATA KEÇİRİLMİŞDİR

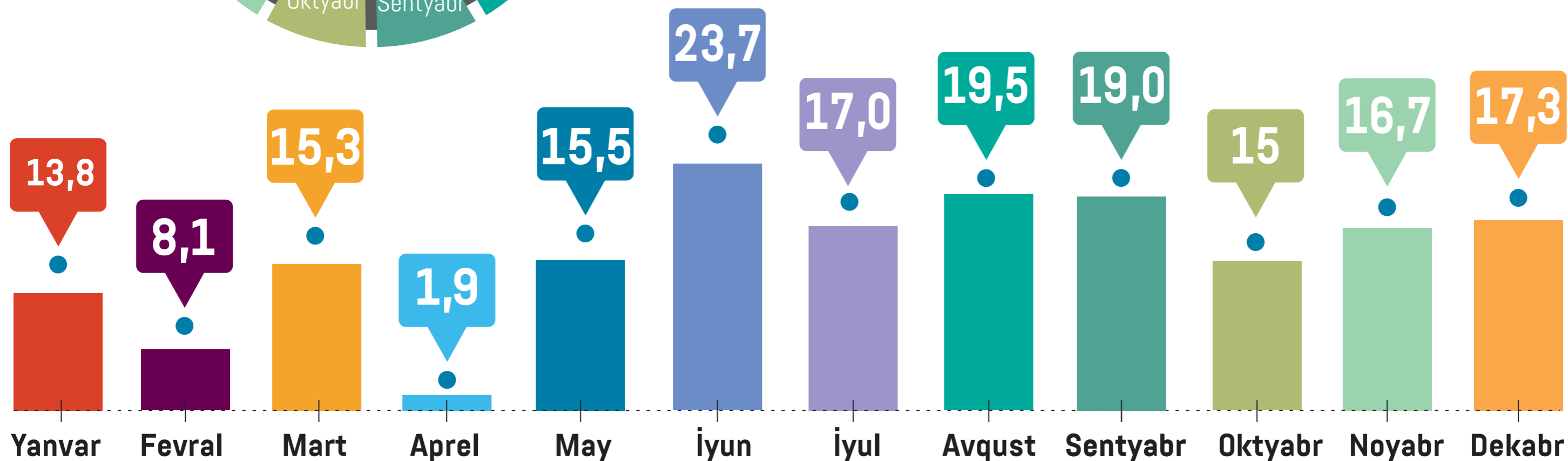
“Bir Pəncərə” İxrac Dəstək Mərkəzinə 2020-ci ilin dekabr ayı ərzində hüquqi və fiziki şəxslər tərəfindən **140 dəfə** müraciət daxil olunub. Ümumilikdə **167 ədəd sertifikat** (92 ədəd mənşə, 43 ədəd baytarlıq, 11 ədəd Qida təhlükəsizliyi sertifikatı, 21 ədəd CİTES) verilib.

Cari ilin dekabr ayı ərzində “Bir Pəncərə” İxrac Dəstək Mərkəzi vasitəsilə 17,3 (17,330,015.26) milyon ABŞ dolları dəyərində ixrac həyata keçirilmişdir. Hüquqi və fiziki şəxslər tərəfindən qiymətli metallar, nar, alma, albalı şirələri, narşərab, bitki, zeytun və günəbaxan yağları, dondurma məhsulları, sosiska, tərəvəz turşuları, biyan kökü, şokoladlı konfetlər, tibbi zəli, akvakultur üsulu ilə yetişdirilmiş nərəcinsli balıqların eti və kürüsü, pendir, zəfəran, zəfəran mürəbbələri, şərab, spirtli içki, duzlanmış dondurulmuş Xəzər kılqası, iri və xırdabuynuzlu heyvanların daxili orqanları, iribuynuzlu heyvan mədəsi, oksigen maye qazı, polad armatur yayması, polad boru, polad kvadrat pəstah, polad məftil, Dağıstan turunun ixracı həyata keçirilib.

Yuxarıda adı çəkilən məhsullar arasında qiymətli metallar (57,2%), polad armatur yayması (27,9%), günəbaxan yağları (4,3%), pendir (34%), meyvə şirələrinin (1,1%) ixracı üstünlük təşkil etmişdir. Sertifikat verilən məhsullar 21 ölkəyə- İsveçrə (57,2%), Rusiya (13,5%), Gürcüstan (8,8%), Türkiyə (9,9%), İraq (3,8%), digər ölkələrə (6,8%)- (ABŞ, Almaniya, Belarus, Danimarka, Fil Dişi Sahili, Hindistan, İran, Honq-Konq, İraq, Malayziya, Mərakeş, Niderland, Çin, BƏƏ, Ukrayna, Özbəkistan, Qazaxıstan,) ixrac edilmişdir. İxrac olunan məhsulların hava nəqliyyatı ilə (57,4%), avtomobil ilə (31,5%), dəmiryolu nəqliyyatı (10,1%), qarışıq nəqliyyat növləri ilə ixracı isə (0,8%) təşkil edir.

İxrac statistikasına nəzər yetirdikdə 2019-cu ilin dekabr ayı ilə müqayisədə ixracda **7,6 milyon** ABŞ dolları dəyərində artım müşahidə olunmuşdur.

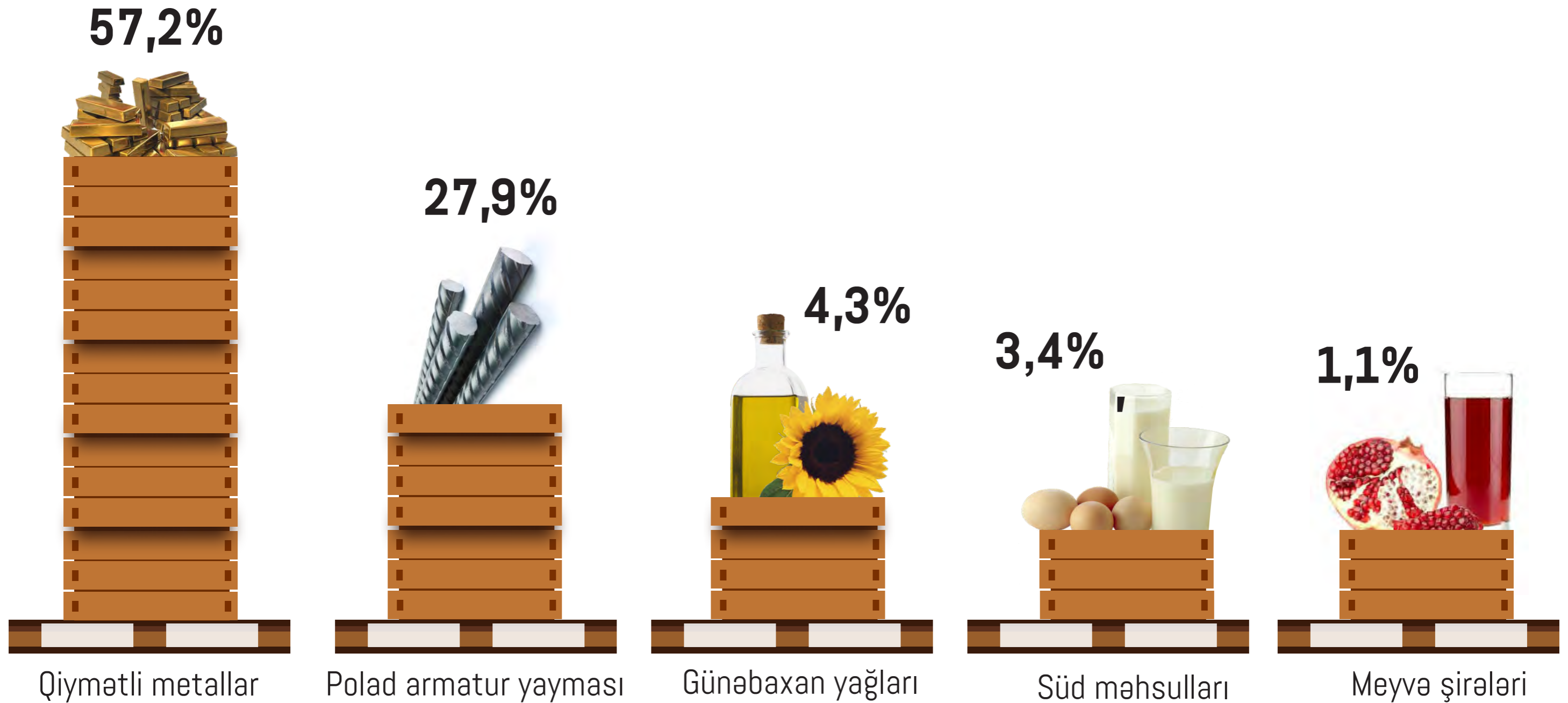
2020-Cİ İLİN dekabr ayında "Bir Pəncərə" İxrac Dəstək Mərkəzi VASİTƏSİLƏ HƏYATA KEÇİRİLƏN İXRACIN STATİSTİKASI (milyon ABŞ dolları ilə)



CARI İLİN DEKABR AYINDA "BİR PƏNCƏRƏ" İXRACA DƏSTƏK MƏRKƏZİNİN TƏQDİM ETDİYİ SERTİFİKATLARIN ÖLKƏLƏR ÜZRƏ BÖLGÜSÜ (%)



CARI İLİN DEKABR AYINDA "Bir Pəncərə" İxrac Dəstək Mərkəzi vasitəsilə
ƏN ÇOX İXRAC OLUNAN MƏHSULLARIN BÖLGÜSÜ

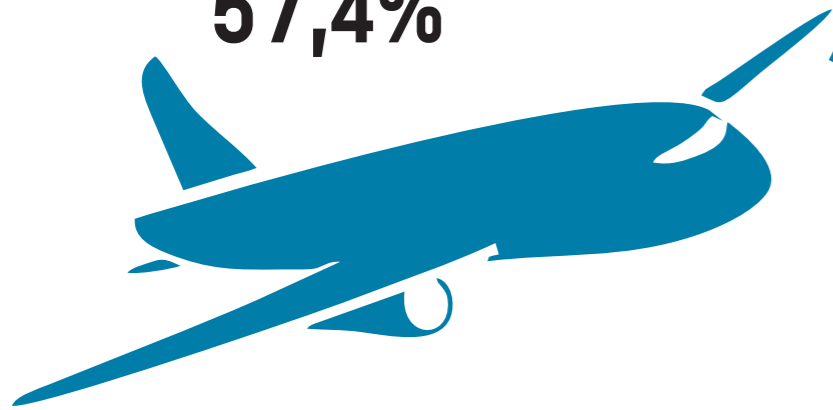


CARI İLİN DEKABR AYINDA "Bir Pəncərə" İxrac Dəstək Mərkəzi vasitəsilə İxrac edilən məhsulların NƏQLİYYAT ÜZRƏ BÖLGÜSÜ



Hava nəqliyyatı

57,4%



Avtomobil nəqliyyatı

31,5%



10,1%

Dəmiryolu nəqliyyatı



0,8%

Qarışıq nəqliyyat





**İQTİSADI İSLAHATLARIN TƏHLİLİ VƏ KOMMUNİKASIYA MƏRKƏZİNİN
"BİR PƏNCƏRƏ" İXRACA DƏSTƏK MƏRKƏZİ**

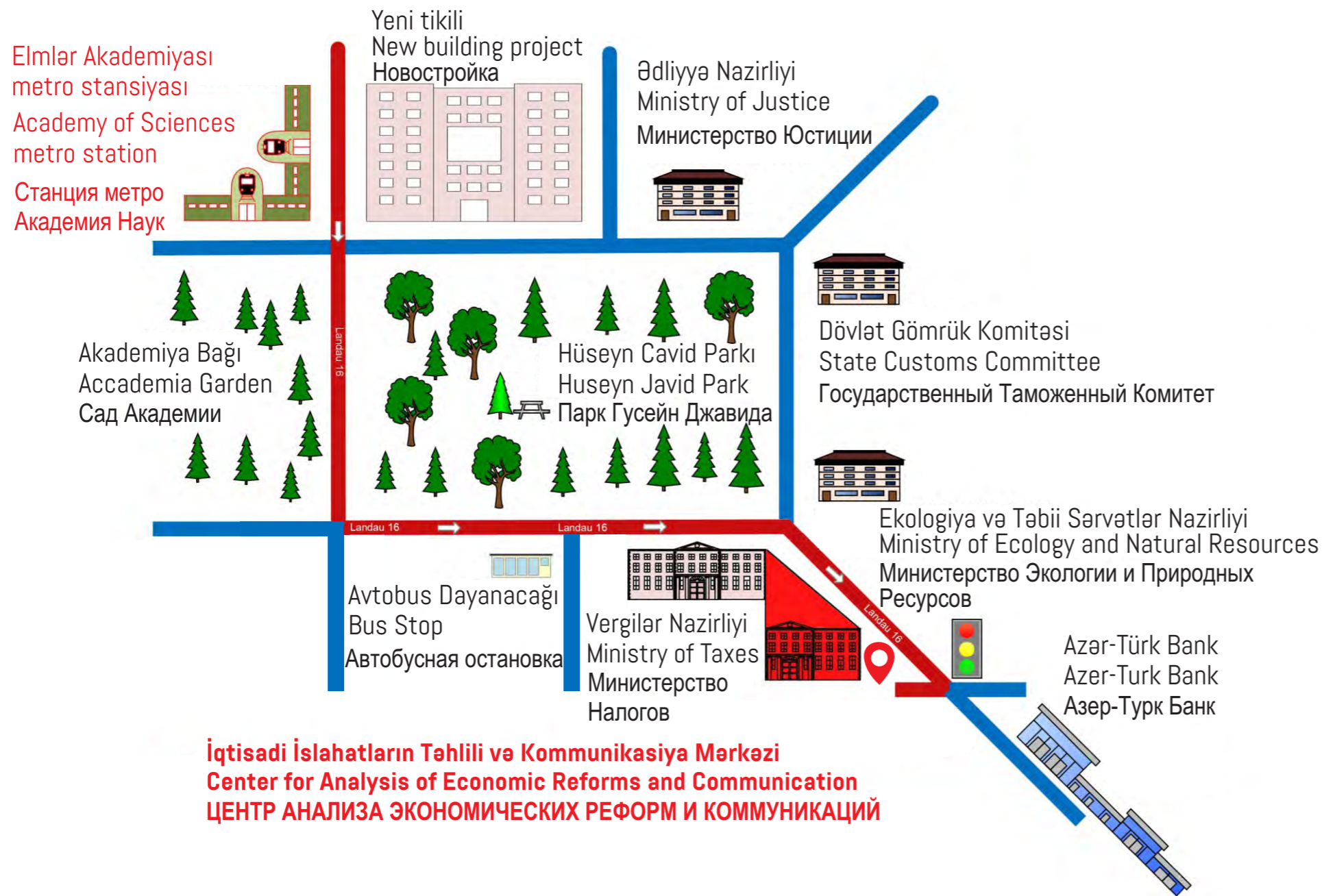
AZ 1073, Bakı ş., Yasamal r., Landau küç., 16
16, Landau str., Yasamal district, Bakı
Баку, Ясамальский район, ул. Ландау, 16

Tel.: (+994 12) 521 28 48
E-mail: info@ereforms.org

www.iqtisadiislahat.org
www.ereforms.org
www.ecoreform.az



/iqtisadiislahat
/BİR PƏNCƏRƏ İxrac Dəstək Mərkəzi



**İqtisadi İslahatların Təhlili və Kommunikasiya Mərkəzi
Center for Analysis of Economic Reforms and Communication
ЦЕНТР АНАЛИЗА ЭКОНОМИЧЕСКИХ РЕФОРМ И КОММУНИКАЦИЙ**

Azərbaycan Respublikasının Ədliyyə Nazirliyi tərəfindən
"İxrac İcmalı" jurnalı 11 yanvar 2018-ci il tarixində
N4160 nömrəsi ilə mətbu nəşrlərin reyestrinə
daxil edilmişdir.

iqtisadiislahat.org
ereforms.org
ecoreform.az



Bakı, Yasamal rayonu,
Landau küçəsi 16, AZ 1073
Tel.: (+ 994) 12 521 25 35
info@ereforms.org

